

UKOLOGICKÁ KULTURA OSOBNOSTI STUDENTA OBORU UČITELSTVÍ 1. STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Hana Horká

Klíčová slova: Ekologická kultura osobnosti, sebereflexe, faktory vlivu na úroveň ekologické kultury osobnosti.

Anotace: Pokus o průnik do názorové hladiny studentů oboru učitelství 1. stupně základní školy ke zjištění faktorů, ovlivňujících vnitřní svět osobnosti (představy, očekávání, prožívané hodnoty, obavy, naděje ap.) v souvislosti s ekologickou problematikou. Výsledky šetření, prokazující určitou úroveň studentovy ekologické kultury osobnosti v rovině kognitivní, emotivně hodnotící a volní (akční), jsou využity v návrzích na optimalizaci projektu ekologické přípravy budoucích učitelů.

Pro optimalizaci projektu ekologické přípravy budoucích učitelů 1. stupně základní školy (realizovaného na PdF MU v Brně od roku 1990) zjišťujeme úroveň ekologické kultury osobnosti studenta v jednotlivých rovinách - kognitivní, hodnotově-orientační a činnostní.

Cílem průzkumu (sondy do vědomí studentů) je zjistit, jak je prožívání a chování determinováno vnitřním světem osobnosti, jejími plány a obrazy světa, představami, hodnotovými ideály, jak studenti vidí vlastní situaci a své místo ve světě, jaké jsou jejich naděje, očekávání, obavy, prožívané hodnoty.

I když se věnujeme především oblasti afektivní (postojům, přesvědčení, emocionálnímu podbarvení poznatků, typickým pro daného studenta), získáváme obraz i v oblasti kognitivní, podle J. Mareše (1992, s. 85) o „studentově svérázném chápání obsahu jednotlivých pojmů, jevů, principů, jeho chápání vztahů mezi nimi“.

Vzhledem k tomu, že se věnujeme především axiologické dimenzi ekologické výchovy, snažíme se zjišťovat prvky modelu hod-

notové struktury (srov. Kubičková 1993, s. 114-117), které ovlivňují a umožňují tvorbu hodnot, tzn.:

- zdroj **motivace** (pozitivního vztahu k hodnotám celku světa),
- **zájem** jako vstupní bránu do celistvé struktury životní hodnoty,
- úroveň **aspírance**, tzn. jaké pohnutky vedou k volnímu úsilí, ke konání (cílové záměry, cílová kritéria, pro něž se studenti rozhodli a na kterých jim záleží),
- pochopení **významu** ekologickovýchovného působení a norem (povinností) jednání.

K tomu, abychom mohli u studentů probudit zájem, seznamovat s normami, rozvíjet osobní vztah, vést k pozornému vnímání, pěstovat hlubší celistvou percepci, je třeba hledat odpovědi i na takové otázky jako: a) *co dělám a co bych chtěl(a) dělat*, b) *jak žiji a jak by chtěl(a) žít*, c) *co dosud pokládám za hodnoty a mohu-li je v kontextu ekologické krize ještě pokládat za hodnoty* (příp., *zda si hodnota přírody zaslouhuje větší uznání*). (Srov. Kolářský - Míchal 1991, s. 14.)

Metoda:

Volíme postupy kvalitativní metodologie, tzn. soustavu teoreticko-poznávacích postupů, které kritickým způsobem zjišťují strukturu a sekvenci psychických jevů a vztahy mezi proměnnými. Jedná se o metody, vhodné pro zkoumání vnitřního světa osobnosti, pro skutečné porozumění osobnosti, jejich významných mezních prožitků. Ztotožňujeme se s názorem, že obsahové charakteristiky osobnosti se formalizací kvantitativního výzkumu deformují. Volíme kvalitativní metody, neboť slovy Claparèda (1920) nám nejde o zjišťování „velikosti určitého psychického procesu, nýbrž prostě jeho existence, jsoucnost, podstatu, složitost a jakost“. (Smékal 1993, s. 3)

Techniky výzkumu:

obsahová analýza výsledků činnosti

Techniky sbírání dat:

obsahová analýza prací studentů 2. ročníku studia učitelství 1. stupně základní školy (téma: Můj vztah k problematice životního prostředí, ekologii, ekologické výchově. Jak žiji, co dělám, co pokládám za hodnoty - ve vztahu k péči o životní prostředí)

Termín: prosinec 1993 - březen 1994

Počet respondentů: 224 studentů 2. roč. oboru učitelství 1. st. ZŠ

Výsledky šetření

Vnitřní svět osobnosti (obraz světa, vidění vlastní situace, svého místa ve světě) v souvislosti s ekologickou problematikou:

Myšlenkovou analýzou třídíme odpovědi podle obsahu sdělení a určujeme **faktory**, ovlivňující vnitřní svět osobnosti v souvislosti s ekologickou problematikou. Uváděné výpovědi reprezentují obecné názory.

Vliv rodiny při utváření postojů k životnímu prostředí je zřejmý u většiny respondentů. Z jejich výpovědí vyplývá, že rodina je skutečně místem, odkud se přejímají mo-

dely chování, získávají se základní dovednosti a návyky. Dochází zde k uvědomělé i neuvědomělé konfrontaci získávaných poznatků z oblasti životního prostředí:

„S rodiči jsme chodili pravidelně do přírody. Od malička jsem věděla, jak se mám v lese chovat.“

„Moje ekologická výchova byla uvedena zdánlivými maličkostmi v podobě zlomených stromků a větviček, rozkopaných hub v lese, hluku a křiku v přírodě, krmení zvířat a stavění budek pro ptáky, ochrany chráněných rostlin.“

„Mám otce myslivce - znám potřeby přírody, ale ekologie není jenom les a jeho ochrana, ale mnohem víc.“

Výpovědi však potvrzují i možnosti přenosu poznatků a dovedností ze školy do rodiny a stálé interakce mezi rodinou a školou:

„Mám zkušenosti z naší rodiny, kdy rodiče byli nejdříve pasivní až odmítaví k mým názorům ze školy, pak jsme dlouze diskutovali a hledali maličkosti, jak pomoci přírodě (výběr bezfosfátových prášků, šetření vodou, výběr kosmetiky, sprejů, stromek v květináči, věnovat se čtyřnohému příteli, kterého zanedbávám ap.).“

„Zjišťuji, že mnoho věcí děláme doma dávno a já jsem si na to úplně zvykla (sprchování, šetření vodou při zalévání, třídíme odpad, nehnojíme chemickými přípravky, nepostříkujeme, nesolíme chodníky...).“

Řešení ekologických problémů spadá do sféry výroby, těžby, dopravy, techniky a ekonomie, ale podnět k řešení vychází ze **strachu i naděje lidí, z jejich obdivu a lásky, z jejich potřeby harmonie, krásy a lidskosti**. (Kučerová 1990, s. 24)

Studenti vidí, kam vede hedonistická orientace a konzumní způsob života. Ve snaze o pochopení smyslu vlastního života zdůrazňují kvalitu života, uvědomělou skromnost a odřikání věcí zbytečných. Uvědomují si důsledky vytváření a stimulace stále nových

potřeb - např. vlivem reklamy nebo hodnotového systému, který považuje za měřítko úspěchu množství peněz a výši luxusní spotřeby. Je potěšitelné, že rovněž registrují oslabování zpětných vazeb ke korekci nesprávných a neúspěšných jednání, kdy člověk koná činnosti, které vedou k destrukci prostředí, vlastního života i života ostatních. **Vědomí sounáležitosti s přírodou, úcty k životu, kvality života** je zřejmě z následujícího sdělení:

„Příroda je krása sama. A proto nevim, jestli ji mám kazit nějakou podřídou, zv. lidé. Lidé nepatří ‚do řádu‘? Lidé si udělali vlastní pravidla, vlastní hry, hry kořistnické, toužící po zbytečnostech, hry s divnými pravidly, zasahujícími neúprosně řád přírody. Příroda pláče, ale člověk vidí jen sebe. Procitne, až bude pozdě. Již procitám, ale svázána lidskými pravidly, že mi připadá nemožné vrátit se ke kráse přírody. Jak přírodě pomoci? Nedávat jí rány pod pás. V televizi vystupují komedianti v reklamách na různé čistící prostředky (nesnáším taková svinstva, budu se jim vyhýbat). Totéž obaly, proč se vše vyrábí v umělých hmotách? Jsme ve 20. století - na co jsme pyšní? Jdeme ve šlepečích Západu, oči zavázané, ale hlavně, že jdeme.“

Potřeba překonat lhostejnost, pasivitu a nezájem, nezbytnost sebereflexe vyznívá z výpovědi: „Abych pravdu přiznala, ochrana přírody mi nic neříkala. Sice jsem o tom slyšela, ale moc jsem se nesnažila o tento problém se více zajímat. Nešetřila jsem, doslova jsem plýtvala vodou, elektřinou, chodila jsem po trávníku, i když nedaleko byl dlážděný chodník. Nyní se alespoň více snažím své zlovyky odnaučit a doufám, že se mi to podaří...“

„Dříve mi bylo jedno, když z kohoutku tekla voda, aniž by to bylo potřeba.“

„Nedělám všechno, jak bych měla - víc šetřit elektřinou, vodou, nakupovat ve vrat-

ných lahvích, nevyhazovat zbytky jídla...“

„Vim, že nezpůsobím ekologickou revoluci, ale je třeba přetvářet svou osobnost k lepšímu žití.“

„Dříve jsem šetřila vodu kvůli placení, dnes kvůli tomu, že je jí škoda.“

„Co mi jde nejlépe? Poučování druhých! Ale pozor, sama to nesnáším. Proto raději začnu u sebe.“

„Ubijím planetu - nešetřím naše lesy - popíši mnoho papíru - někdy zbytečně, nešetřím elektřinu - zapomínám zhasnout, dvířka od mrazáku máme ulomená - mrazi jako šílená, nešetřím vodou - koupu se stylem ‚stojí to za to‘, kupuji neekologické výrobky - Fruko je praktičtější a skladnější než mléko v láhvi.“

„Myslím, že v současné době plně problémů, válek, špatných mezilidských vztahů, lidské nenávisti a zla je hrozně těžké někoho o něčem přesvědčovat. Myslím, že by každý měl najít správnou cestu k sobě, každý má své svědomí a vědomí, jimi se řídit ku prospěchu vlastnímu i ostatních. Ne heslo ‚po nás potopa‘, ale aby děti našich dětí žily šťastně.“

Pečování o životní prostředí vyžaduje sebekázeň, tzn. přijetí jistých omezení, ke kterým dojdeme na základě poznání a přesvědčení, nikoliv na základě nějakých příkazů zvenčí. Postupně a nenásilně vnášíme určitý řád do našeho života, charakterizovaný čistotou, spokojeností, nenásilím, umírněností, nepřisvojováním si. Jak vyplývá z názorů respondentů, je nutná autentická zkušenost, což vyžaduje vlastní promyšlení, uvědomělou kontrolu a zažití.

„Zhoršující se stav životního prostředí vyvolává u lidí různé pocity strachu, úzkosti, obav, ale i lhostejnosti, nezájmu, nezodpovědnosti. Proč a jak to vzniklo? Není to jen v tom, že továrny pouští nečistoty do ovzduší, do vod atd. Původ je hlavně v člověku, který se uzavřel do svého sobectví

a který nemá zájem o to, že vedle něho jsou lidé, bytosti, které potřebují jeho lásku, pohlázení, vlídné slovo. Jsem věřící, a proto jsem do svého srdce přijala velkou vděčnost za tento překrásný dar..."

„Pochopila jsem, že cílem ekologie není jenom vyčistit přírodu, ale i duši člověka... Měli bychom se snažit vrátit do dob, kdy lidé sice nevlástnili tolik majetku, materiálních věcí, ale, podle mého mínění, měli mnohem klidnější, spokojenější a citově bohatší život, který měl smysl. Vždyť na Zemi nám nic nepatří. Máme vše jen na chvíli, nic si nemůžeme přivlastnit. Je třeba hledat krásu a smysl..."

Uvedené odpovědi respondentů dokládají, jak složitost, nepřehlednost a spletitost současného světa odcizují člověka sobě samému, rozkládají ho do stále většího množství nesourodých rolí. Komfort, technizace, hojnost vnějších možností ve způsobu života negativně determinuje způsob života, dezorientuje člověka. Vzrůstá pocit prázdnoty mezi lidmi, chybí odvaha aktivně zasahovat, rozumět světu, přetvářet jej. Odcizení lidé jsou manipulovatelní, vyznávají společné ideály, ideály člověka, který chce mít, aby mohl zapomenout na úsilí někým být.

Člověk postmoderní doby stále více zpětrrhává bezprostřední komunikaci, dialog s druhým člověkem, s jeho společenstvím, s jeho výtvoř, ztrácí kontakt s přírodou i s duchovním světem. To je příčina a důsledek jeho odcizení, vykořenění, osamocení i zpětné touhy po moci, manipulaci, je zdrojem ztráty důvěry, úcty, odpovědnosti a vděčnosti za sám život, je negací lásky. Jde o celosvětový problém narušení vztahu člověka k prostředí.

V návaznosti na pragmatickou koncepci, na tendenci žít ze dne na den, se vynořuje potřeba posílení kulturně imunitního systému společnosti (srov. Kučerová 1990, s. 9; Kubíčková 1991, s. 69). A právě role učite-

le při tvorbě „obraných látek“ pro naši kulturu je neoddiskutovatelná a velmi důležitá, byť komplikovaná.

Očekávání, naděje, obavy, prožívané hodnoty

Podstata hodnotícího procesu je emocionální. Lidské city se stále diferencují, stávají se valorizačním výrazem uspokojování či neuspokojování potřeb vyššího řádu. Z analýzy výsledků šetření vyplývá, že student prožívá, hodnotí, posuzuje ekologickou situaci a na základě toho reguluje své jednání.

Výpovědi studentů (i v předchozí části textu), reprezentující především emoční odezvu, je obtížné třídit, neboť v nich prolíná řada aspektů (od obavy, strachu z budoucnosti přes kritické posouzení nezájmu, lhostejnosti, sobectví člověka až po hledání cest k nápravě). Objevují se i pozitivní emoce (radost, citový vztah k rodnému místu, obdiv ke krásě přírody, ocenění estetické a zdravotní funkce zejména přírodního prostředí):

„Pocházím z Českomoravské vysočiny, kterou mám moc ráda a kam se budu ráda vracet. Vyrůstala jsem obklopená přírodou a to už se na člověku musí nějak projevit.“

„Mám to štěstí, že jsem se narodila v krásném koutu naší malé země, a to v Novém Městě na Moravě uprostřed krásné přírody v chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy.“

„Sednu do měkké trávy, opřu se o strom a naslouchám přírodě. Získávám energii k životu, odreaguji se.“

Obava, pocit ohrožení života vlastního i blízkých, strach z budoucnosti ap. vyznívá z následujících sdělení:

„Dříve jsem uměla definovat a erudovaně vysvětlit základní pojmy, ale teď vím, že vztah musí být aktivní. Chyběl pocit bezprostředního ohrožení mého života a životů mých blízkých, strach z budoucnosti a gigantický zelený vykřičník, který na mě během studia na pedagogické fakultě zapůsobil.“

„Mám obavu, zda budou děti v budoucnu vědět, co to vlastně les je? Budou moci pohladit strom?“

Shrnutí:

Z výsledků šetření vyplývá, že motivační činitelé, otevírající pozitivní vztah k hodnotám životního prostředí, korelují s pohnutkami, jež vedou k volnému úsilí, k ekologicky žádoucímu jednání a konání. Mezi **objektivní** faktory patří:

1. kvalita životního prostředí,
2. sociální prostředí (rodina, škola i mimoškolní instituce).

K subjektivním faktorům řadíme:

3. úroveň ekologického poznání (kognitivní stránka ekologické kultury studentovy osobnosti),
4. emoční faktory - strach, obava, citový vztah k přírodě, láska k domovu, etické a estetické zřetele ve vnímání životního prostředí,
5. snahu chránit, kultivovat, pomoci přírodě,
6. snahu o sebereflexi, sebepoznání, sebetvorbu, autoregulaci ke změně životního stylu.

Podle struktury ekologické kultury osobnosti lze motivační činitele (pohnutky) rozčlenit v rovině:

- a) kognitivní (racionální) - pochopení významu, hodnoty přírody - životního prostředí, vztahů a souvislostí v ŽP ...
- b) emotivně hodnotící (hodnotově-orientační) - citová vazba na přírodu, domov, ocenění estetické hodnoty přírody, láska k přírodě spojená s obavou o budoucnost, pesimismus...
- c) volní (činnostní, akční) - snaha pomoci, změnit se, potřeba chránit, kultivovat...

Využití výsledků šetření

Na základě uvedených výsledků, zejména faktorů, ovlivňujících utváření osobnostní ekologické kultury studentů, lze vymezit úkoly ke zkvalitňování ekologické přípravy budoucích učitelů.

V rovině kognitivní navazujeme na dílčí, často neutříděné a formálně a mechanicky osvojené znalosti. Pro rozvoj ekologického poznání (kognitivní stránky ekologické kultury studentovy osobnosti) je třeba dát přiměřené a použitelné informace. Poznatky je třeba spojovat se životem, nelze přeceňovat faktografii, přílišné teoretizování, odtržené od života. Ekologickou problematiku je nutné chápat komplexně se všemi zřeteli (přírodovědnými, filosofickými, psychologickými, pedagogickými, axiologickými aj.).

V rovině postojoyé (hodnotící) navazujeme na pozitivní vztah k přírodě provázený však často obavou o její osud, na zájem a snahu pomoci životnímu prostředí. Většina studentů spojuje lásku k přírodě s jejím dokonalým poznáním, odpovědností, úctou a péčí. Emoční sféru (strach, obavy, pesimismus) je třeba ovlivňovat nejen vysvětlováním situace, ale i nabídkou jisté perspektivy mladému člověku, která by zabránila jevům, jako je pesimismus, únik, odcizení, osamocení apod.

V rovině činnostní navazujeme na některé aktivity, často však konané bez hlubšího pochopení. Vedle posílení informovanosti je třeba posilovat snahu chránit, kultivovat, pomoci přírodě, úsilí o sebereflexi, sebepoznání, sebetvorbu, autoregulaci ke změně životního stylu, podpořit podněty k systematické reflexi negativních důsledků činnosti člověka pro vlastní zdraví i pro životní prostředí.

O kvalitě životního prostředí rozhoduje způsob řešení na úrovni společenské i individuální. Studenti by měli poznat způsoby ekologicky žádoucího jednání (např. formou Desatera domácí ekologie) k překonání některých nežádoucích stereotypů v lidském chování. Vycházíme z toho, že životní styl a hodnotová orientace se promítají v profilu osobnosti učitele, působícím prostřednictvím učiva, metod a způsobů komunikace, jimiž

učitel při různých příležitostech projevuje svůj vztah ke světu (životnímu prostředí). Učitel by měl vedle odbornosti pracovat na svém zdokonalení, na kultivaci lidské univerzální zralosti. Bez systematického úsilí o nový životní styl není možné obecně pedagogicky působit a v oblasti ekologické výchovy to platí ještě zřetelněji.

Pro ekologickovýchovné působení je nutná nejen odbornost, ale na 1. stupni základní školy je velmi důležitá i metodická příprava. Ekologickou výchovu nelze zaměřovat za „výchovu katastrofami“. Velkým přínosem se stává praxe v mimoškolních institucích (např. střediscích ekologické výchovy, letních táborech).

Na Pedagogické fakultě MU v Brně je od školního roku 1990/91 zařazen do učebního plánu předmět Ekologie pro budoucí učitele 1. stupně základní školy (1/1).

Přínos předmětu Ekologie spatřujeme nejen v oblasti motivační, v prohloubení zájmu a v ovlivňování emoční stránky studentovy osobnosti. Studijní disciplína je důležitým zdrojem informací k pochopení a porozumění ekologickým zákonitostem, normám, povinnostem ap. V prakticky zaměřené výuce vedeme studenty k tomu, aby si obecně ekologické principy dokázali pohotově vybavit při řešení určitých situací, aby uměli hodnotit a v praxi aplikovat své poznatky. Velmi důležitý je jistý „nadhled“, umožňující studentům sledovat širší souvislosti, na jejichž základě dokáží provést mezioborovou syntézu ap.

Za stěžejní považujeme vliv předmětu na utváření a kultivaci hodnotově-orientačních vztahů studentů k životnímu prostředí s akcentem na etické a estetické aspekty, na pěstování dovedností a návyků šetrného životního stylu, angažovanosti v péči o životní prostředí. Jsme si vědomi, že studenti mají svou koncepci, týkající se ekologické problematiky, své zkušenosti z předchozího

vzdělávání i z běžného života. Pojetí výuky na Pedagogické fakultě MU, interpretace oboru i koncepce práce učitele vede studenty k tomu, aby v některých případech korigovali své názory. Určitý střet konceptů znamená přelom v poznávání, podnět k dalšímu studiu i ke změně přístupu k uvedené problematice. Studenti často pocítují potřebu překonávat určité rozpory v poznávání, touží po dalších informacích, studiem různých materiálů si doplňují znalosti, hledají řešení, nové způsoby, konzultují, ověřují si získané poznatky (např. i z domácího okruhu) apod. Dochází často k určitému zlomu ve způsobu uvažování, ke zcela novému přístupu k dané oblasti, což by se mělo především odrazit v postojích k životnímu prostředí (jak v roli občanské, tak i profesní).

Zjištěné výsledky se pro nás stávají významným zdrojem podnětů pro další zlepšování koncepce ekologické přípravy budoucích učitelů 1. stupně základní školy v pregraduálním studiu na naší fakultě.

I přes veškerou snahu zlepšovat úroveň připravenosti učitelů musíme počítat s mnohdy negativním vlivem společenského řešení ekologické situace u nás, které není v současné době ve shodě s intencemi ekologické výchovy.

Literatura:

- DISMAN, M.: Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha, Karolinum, UK 1993.
- KOLÁŘSKÝ, R. - MÍCHAL, I.: Etika a životní prostředí. Je v našich možnostech změnit sebe a svůj vztah k Zemi? In: Ako zachránit Zem. Bratislava 1991, s. 13-16.
- KUČEROVÁ, S.: Úvod do pedagogické antropologie a axiologie. Brno, MU 1990.
- KUČEROVÁ, S.: Člověk - hodnoty - výchova. Prešov, Mana Con 1996.

KUBÍČKOVÁ, M.: Lidské hodnoty podporující a udržující život v celku světa. In: Sborník „Lidské hodnoty a trvale udržitelný způsob života“. Olomouc, Univerzita Palackého 1993, s. 114-126.

MAREŠ, J. - OUHRABKA, M.: Žákovo pojetí učiva. *Pedagogika*, roč. XLII, 1992, č. 1, s. 83-93.
SMÉKAL, V.: Kvalitativní metodologie. *Československá psychologie*, 1993, č. 1, s. 3.

---

4. NÁRODNÍ KONFERENCE O PEDAGOGICKÉM VÝZKUMU

Česká asociace pedagogického výzkumu (ČAPV) pořádá každý rok konferenci k nějakému tématu závažnému jak pro vzdělávací praxi, tak pro výzkum. Letošní konference, již čtvrtá v pořadí, se konala na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci 3. a 4. července 1996. Jejím tématem byla *Pedagogická evaluace v podmínkách současné české školy*. Jak se na konferencích ČAPV stalo již tradicí, zúčastnili se jí pracovníci z většiny českých pedagogických fakult, ale také učitelé a ředitelé ze škol, školní inspektoři, pracovníci školských úřadů aj. Tato široká účast byla zřejmě vyvolána důležitostí problematiky.

Přednesené referáty (jichž bylo více než 40) se týkaly teorie a metodologie pedagogické evaluace, hodnocení vzdělávacích výsledků žáků, testování a klasifikace, hodnocení školských institucí, evaluace učebnic aj. Přednesené referáty mají být ještě letos publikovány ve sborníku, který připraví pracovníci katedry pedagogiky PedF UP v Olomouci, jimž patří dík za zdařilou přípravu a průběh celé akce.

Součástí konference byla též prodejní výstava pedagogických publikací. Prokázala, že na Moravě vznikají zajímavé publikace z oblasti pedagogické teorie. Přimo k projednávanému tématu se vztahovala monografie J. Průchy *Pedagogická evaluace*. Jako každý rok byla konference také příležitostí k uspořádání Valné hromady ČAPV, na niž byl zvolen nový výbor pro příští dvouleté funkční období:

doc. PhDr. Miroslav Chráska, CSc., Univerzita Palackého v Olomouci - předseda

PhDr. Jan Beran, Masarykova univerzita v Brně

PhDr. Olga Kofroňová, CSc., VÚOŠ v Praze

PhDr. Milan Pol, Masarykova univerzita v Brně

prof. PhDr. Jan Průcha, DrSc., INTEREDUCO Praha, univerzita v Turku

Sekretariát ČAPV je nyní na pracovišti nově zvoleného předsedy.

Pedagogický výzkum v České republice je v současné době v neutěšeném stavu. Chybí mu především institucionální infrastruktura, mladá generace výzkumných pracovníků, zájem ze strany vzdělávací politiky, koordinace výzkumné činnosti aj. Jak je patrné z publikací OECD a Evropské unie, zatímco v západní Evropě se pedagogický výzkum intenzivně rozvíjí, u nás stagnuje. Za této situace jsou každoroční konference ČAPV vlastně jedinou platformou pro setkávání českých pracovníků pedagogického výzkumu na národní úrovni a pro udržování jeho kontinuity. Je tudíž nutno podpořit přípravu 5. konference ČAPV v r. 1997, která by se měla konat (podle předběžného návrhu) na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni.

Jan Průcha